

Etelä-Pohjanmaalla pyritään rakentamaan ketterää ja kansainvälistä tulevaisuutta

31.10.2025

Etelä-Pohjanmaa tunnetaan yrittäjähenkisyydestään, ja maakuntakeskus Seinäjoki on toistuvasti palkittu Suomen parhaana yrittäjyyskaupunkina. Alueen yrittäjyysmyönteinen ilmapiiri näkyy myös haluna kehittää uusia tapoja yhdistää koulutus ja työelämä entistä toimivammin, niin paikallisesti kuin kansainvälisesti.

Alueella tunnistetaan, että globalisaation ja teknologisen kehityksen keskellä oppilaitosten, yritysten ja julkisen sektorin yhteistyö on ratkaisevan tärkeää. Etelä-Pohjanmaalla hyödynnetään aktiivisesti kansainvälisiä verkostoja, mm. HEROES-verkostoa, uuden oppimisen ja yhteiskehittämisen tukena.

Koulutus kohtaa hitaasti muuttuvan todellisuuden

Vaikka alueella tehdään laaja-alaista ennakointityötä tulevaisuuden osaamistarpeiden tunnistamiseksi, nykyinen koulutusjärjestelmä ei aina kykene reagoimaan nopeasti. Monet tulevaisuuden ammateista ovat vielä määrittelemättä ja erityisesti tutkintopainotteinen koulutus koetaan joustamattomaksi.

Erityisesti maahanmuuttajien ja nopeaa osaamisen päivittämistä tarvitsevien kohdalla rahoituksen väheneminen täsmäkoulutuksille herättää huolta. Kaupalliset, yrityksille räätälöidyt koulutukset koetaan usein vaikuttavammiksi kuin julkisesti rahoitetut hankkeet, joissa teemat määritellään usein ylhäältä ja osallistujia

yritetään löytää jälkikäteen.

Toisaalta digikoulutukset erottuvat edukseen: ne kiinnostavat ja keräävät osallistujia selvästi enemmän kuin monet muut koulutukset, mikä kertoo digitalisaation merkityksestä ja osaamisvajeista tällä alueella.

Huolenaiheina nuorten taidot ja sosiaalinen vuorovaikutus

” Osaamisen tulee antaa valmiudet perehtyä kohtuullisella työllä uusiin järjestelmiin.”

Oppimistulosten heikkeneminen ja sosiaalisten taitojen kaventuminen nousevat esiin huolestuttavina ilmiöinä. Digikanavien lisääntyessä kasvokkainen kommunikaatio jää usein taka-alalle. Samaan aikaan tekninen osaaminen monilla tärkeillä aloilla, kuten tekoälyssä ja kestävän kehityksen raportoinnissa, on vielä kehittymässä.

Seinäjoen ammattikorkeakoulun paikallinen ja fyysinen läsnäolo nähdään erittäin tärkeänä ja positiivisena paitsi opiskelijoiden verkostoitumisen ja sitoutumisen, myös työelämäyhteyksien vahvistamisen kannalta.

Kolme näkökulmaa resilienssiin

1. Ihmisten resilienssi: taidot tulevaisuuden kansalaisuudessa

”Opiskelijoiden tulisi verkostoitua nykyistä kansainvälisemmin. Se, että tähdätään läheiseen tehtaaseen ei tuo välttämättä korkean lisäarvon työpaikkoja maakuntaan.”

Perustason digitaidot, kuten tekoälyn ja koneoppimisen ymmärtäminen sekä uusien järjestelmien nopea omaksuminen, ovat välttämättömiä. Tietotulvassa tarvitaan myös kriittistä lukutaitoa ja hyvää yleissivistystä. Sosiaaliset taidot, empatia ja kulttuurinen ymmärrys tukevat yhteiskunnallista koheesiota ja hyvinvointia.

Ratkaisuina nähdään mm. oppilaitosten ja työelämän yhteistyön tiivistäminen, käytännön projektit, opiskelijoiden kannustaminen startupeihin sekä kansainvälisyydelle altistaminen jo opintojen aikana.

2. Yritysten resilienssi: osaamista päätöksentekoon ja kasvuun

” Työmarkkinoiden ja liiketoimintaympäristön vahvistamiseksi tarvittaisiin enemmän sosiaalisia kuin teknisiä taitoja.”

Yritysten menestys nojaa datan hyödyntämiseen, tekoälyyn, innovaatiokykyyn ja yhteistyöhön tutkijoiden, kehittäjien ja rahoittajien kanssa. Liiketoimintaosaaminen, kansainväliset verkostot ja asiakasymmärrys ovat

keskeisiä menestystekijöitä.

Ratkaisuna on oppilaitosten ja yritysten välinen laajempi yhteistyö esimerkiksi yhteisprojektien ja harjoittelujen muodossa.

3. Luonnon resilienssi: kestävä kehitys osaksi arkea

”Yleisesti ottaen suomalaiset ovat avoimempia muutokselle kuin monet muut kansallisuudet. Voisimme silti olla avoimempia.”

Kiertotalous, puhtaan siirtymän regulaatiot ja kestävyysraportointi vaativat ymmärrystä myös pk-yrityksissä. Konkreettiset työkalut, kuten hiilijalanjälkilaskurit ja osaamisen yhdistäminen tutkimukseen ja teknologiaan ovat tärkeitä.

Keinoina ovat mm. yritysten tukeminen sääntelyn ymmärtämisessä, selkeät työkalut ja TKI-verkostojen hyödyntäminen käytännössä. Alueelliset verkostot ja oppilaitokset voivat toimia alustoina, joissa digitaalinen, sosiaalinen ja ekologinen osaaminen yhdistyvät.

Tulevaisuus tehdään yhdessä

”Etelä-Pohjanmaalla ei jäädä jalkoihin kehittämisasioissa, jos muutoksia pitää tehdä, niitä pystytään tekemään nopeasti”.

Yhteenvetona voidaan todeta, että Etelä-Pohjanmaa on alue, jossa halutaan rohkeasti kehittää koulutusta, osaamista ja elinkeinoelämää kohti ketterämpää, digitaalisempaa ja kansainvälisempää suuntaa.

Osana HEROES-yhteistyötä kaikki kumppanit toteuttivat selvityksen alueidensa nykyisistä ja tulevista osaamis- ja koulutustarpeista. Arvioinnin tavoitteena on älykkään alueellisen resilienssin vahvistaminen sekä yhteisten koulutussisältöjen suuntaaminen vastaamaan muuttuvia tarpeita. Työssä keskityttiin kolmeen monitieteiseen teemaan ja niiden risteyskohtiin: ihmisten resilienssi, yritysten resilienssi ja luonnon resilienssi Tämä artikkeli kokoaa SEAMKin tekemän selvityksen keskeiset havainnot. Selvitys toteutettiin 29.5.–13.6.2025 välisenä aikana, ja se koostui kymmenen kysymyksen kyselystä ja fokusryhmähaastattelusta.

Kiitokset arvokkaasta panoksesta ja asiantuntevista vastauksista: Timo Saari, Ylijohtaja, Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus; Tomi Kohtanen, Toimitusjohtaja, Etelä-Pohjanmaan Kauppakamari; Jani Takamaa, Toimitusjohtaja, Etelä-Pohjanmaan Yrittäjät; Antti Saartenoja, Innovaatiojohtaja, Etelä-Pohjanmaan Liitto; Paul Fairchild, Puheenjohtaja, Seinäjoen Yrittäjät; Mark Wiltshear, Hallituksen jäsen, Etelä-Pohjanmaan WIISE ry.

Jiuliano Prisada
SEAMK

Kirjoittaja toimii kansainvälisten asioiden erityisasiantuntijana Kansainvälisen opetuksen tiimissä. Hänen

tehtäviinsä kuuluvat muun muassa opiskelijoiden tukeminen harjoittelupaikkojen löytämisessä, kotoutumisen edistäminen sekä yhteistyön kehittäminen alueen yritysten ja organisaatioiden kanssa.